

nieuwsbrief

HERFST 2011

Agenda:

25 september: Zegbroekwandeling: 14h00 Museum Pater Damiaan

9 oktober: Bomen en struiken in het Laekdal: Kerk Tremelo 14h00

Ook dit jaar mochten we vier dagen tappen op Rock Werchter en de volgende zaterdag op Werchter Classics.

Het is ieder jaar een gedoe om de nodige vrijwilligers te vinden en dat werk leveren Brigitte en Bob al sinds het begin dat we op RW tappen.

Van de vrijwilligers wordt niet alleen inzet maar ook discipline verwacht, want de organisator Altsien heeft strenge regels, waar strikt moet aan gehouden worden.

Over het algemeen is alles goed verlopen, behalve dat we twee personen hebben moeten weg sturen omdat ze bonnetjes achterhielden. Het

gevolg was dat hun Limburgse vrienden ook mee vertrokken.

Vorige jaren werkte we gewoon in één ploeg per dag en wie graag eens pauze nam om een groep te zien optreden moest het aan de toog verantwoordelijke vragen. Dit jaar werken we met drie ploegen, met elk een ploegverantwoordelijke. Om beurt was er een ploeg vrij tijdens een optreden. Het nieuwe systeem viel in de smaak, maar sommigen vonden de pauze te kort. Volgend jaar testen we een tweeploegensysteem uit.

Terugblik op de voorbije wandelingen

Voor de Balenberg wandeling op 8 mei kwamen slechts vier personen opdagen. Voor de wandeling in het Zegbroek kwamen er 14 opdagen. Moeten we hieruit concluderen dat we met één wandeling per jaar per reservaat voldoende deelnemers zullen hebben?

Website

Onze website is aan modernisering toe. Een website beheren is een hele taak, eigenlijk te veel om zo maar bij te doen. Gelukkig hebben we nu iemand bereid gevonden om de website te hermaken en te beheren. William Willy Verschuere zal zich in de toekomst hiermee bezig houden. Willy maakte reeds eerder websites en is beroepshalve ook met informatica bezig. We hebben het volste vertrouwen in hem en zien uit naar de vernieuwde website.

In het kader van 'De week van het bos' houden we op 9 oktober '11 een wandeling in het Laekdal met als thema 'Bomen en struiken in het Laekdal'. Bruno Wallyn is de gids om 14 u aan de kerk van Tremelo.

Bolloheide wandeling 21 augustus

De zondag na de 15 augustus is het niet alleen Grootlo kermis, maar ook de wandeling "Bolloheide en omgeving". Niet om dat het samen met de kermis zou vallen, maar omdat dan de heide het mooist is.

Dit jaar kwamen er 11 volwassenen en 2 kinderen op af. Zoals gewoonlijk bij de Bolloheide wandeling viel het weer mee. Op enkele druppels na bleven we droog, en dat kan deze zomer niet dikwijls worden gezegd.

V Daguitstap 19 juni

De plaats naar waar we onze daguitstap konden doen kwam vrij laat in orde. Het werd uiteindelijk richting kust. Op zondag 19 juni vertrokken 12 Natuurpunters Tremelo op bezoek bij collega's in de Westhoek en IJzermonding. Een verslag van Roelant Lauwers.

Om deze zeldzame planten meer kansen te geven is men begonnen met een begrazingsproject. In de noordelijke pannen heeft men 60 ha omheind en daar zorgen Konikpaarden en Heckrunderen voor het in toom houden van dominante grassen en struiken. Vooraf had men over een grote oppervlakte Duindoorn, Kruidwilt en Wilde liguster gekapt. In de zuidelijke pannen deed men hetzelfde op 65 ha en daar grazen een vijftiental Shetlandpony's, een paar Damherten en drie Highlandrunderen. Op die manier hoopt men veel meer variatie te krijgen in de flora.

Als gevolg van grondwaterwinning in de aanpalende duinen heeft het gebied sinds

De Westhoek

Met zijn 345 ha maakt het Natuurreservaat Westhoek deel uit van het grootste aaneengesloten duingebied van onze kust. Samen met het aangrenzende 100 ha grote Calmeynbos, de Oosthoekduinen (60 ha), de Kraakduinen (105 ha) en de Franse duinen van Le Perroquet (225 ha) vormt het een uniek natuurgebied, dat voor de wandelaars vrij toegankelijk is op de voorziene wandelpaden. Zes met gekleurde bakens gemarkeerde wandelpaden (in totaal 11 km) laten de bezoeker genieten van de grote landschappelijke diversiteit. Langs de wandelroutes liggen enkele interessante uitkijkposten, waarop je een prachtig zicht hebt over de omgeving. Het gebied is vooral bekend om zijn uitzonderlijk landschappelijk schoon met het Centrale Stuifduin als hoogtepunt. Ook botanisch is het uiterst waardevol want van de ongeveer 400 hogere planten die men er vindt zijn er meer dan 80 die zeldzaam tot uiterst zeldzaam zijn. Veel van die planten staan ook op de Rode Lijst omdat de geschikte biotopen praktisch overal verdwenen zijn

Sinds 1935 als landschap beschermd heeft het domein in 1957 het statuut van staatsnatuurreservaat gekregen.

de jaren '70 te kampen met uitdroging. Zeldzame plant- en diersoorten dreigen hierdoor te verdwijnen.

De IJzermonding

Ter hoogte van Nieuwpoort mondt de rivier de IJzer rechtstreeks uit in de zee. Waar zout en zoet water elkaar ontmoeten, ontwikkelde zich een bijzonder biotoop met slikken, schorren, duinen, strand en polders. Het waardevolle natuurgebied van de IJzermonding bevat 130 hectare natuurschoon waar het een ecologische drukte van jewelste is.

Dankzij de uitstekende uitleg van de twee natuurgidsen kregen we een schitterend beeld van beide natuurreservaten. Het ontstaan en de flora en fauna kwamen uitvoerig aan bod.

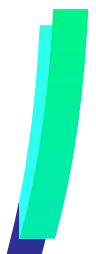

Voorstel Ruimtelijk Structuurplan Tremelo

Enkele jaren te laat werd eindelijk een 'voorstel ruimtelijkstructuurplan Tremelo' voorgesteld. Tijdens de vorige legislatuur werd een ander voorstel opgesteld, maar dat werd door de provincie afgewezen. Nochtans hadden we daar goede compromissen bereikt en waren we voorop op de opgelegde tijd. De gemeente moest dus een nieuw laten opstellen, dit keer deed ze geen beroep op een studiebureel, maar wel op Interleuven.

Je hebt ongetwijfeld in de pers de heisa rond de Kalvenne en de KMO-zone gelezen en misschien ook wel een petitie ondertekend. Maar een ruimtelijk structuurplan omvat veel meer dan dat. Het zou een toekomst visie moeten scheppen hoe de ganse gemeente er in de loop van de volgende decennia moet uitzien, moet evolueren. We zeggen inderdaad '*zou moeten uitzien*', want het huidige voorstel voldoet daar helemaal niet aan. De Beleidsgroep bestuurde grondig het voorstel en vergaderde vijfmaal om de opmerkingen samen te vatten. In onze rangen tellen wij een ervaren Stedenbouwkundige, Marc Vandenberg, en hij hielp ons met de opstelling van het bezwaarschrift. Bij het maken van de analyse van deze opmerkingen kwamen wij tot de conclusie dat het ontwerp: vol met tegenspraken zit; vage en onduidelijke omschrijvingen bevat; onvolledig is, zo wordt het natuurgebied onvoldoende belicht; de deelgemeente Baal en het gehucht Ninde worden minder belicht; de kaarten zelf zijn niet genummerd; geschreven is in functie van het aansnijden van het gebied de Kalvenne, de bouw van een sportinfrastructuur en de aanleg van een nieuwe KMO-zone.

Als men iets afbreekt moet men ook iets in de plaats stellen. Het ontwerp hadden wij liever gezien als een document dat meer onderzoek bevat wat de huidige situatie betreft over het ganse grondgebied. Wij zien een Ruimtelijk Structuurplan als onderstaand beschreven.

1. Informatief gedeelte:

De actualiteit van de fusiegemeente Tremelo. Een structuurplan overdekt het ganse gemeentelijk grondgebied en dient in relatie te worden genomen met de buurgemeenten.

1.1. Situering van de gemeente binnen een ruimere en minder ruimere schaal.

1.2. Historiek:

- Over het ontstaan van de deelgemeenten, geïllustreerd met Ferraris- en andere historische kaarten en oude foto's.
- Evolutie nederzittingsstructuur.
- Het ontstaan en goedkeuring van de gewestplannen.

1.3. De huidige bestaande toestand op vlak van wonen, handel, relict, monumenten & landschappen, geografie, natuur, economie, verkeer & mobiliteit, juridische knelpunten (zonevreemde constructies, ...). Met de goedgekeurde gewestplannen in de jaren 70 werd de algemene aanzet tot lintbebouwing gegeven en ontstond het begrip "zonevreemdheid".

1.4. Uit het voorgaande kan een probleemstelling worden gefilterd en deze problematiek mogelijk ook een plaats geven.

1.5. Deze problematiek desnoods ondersteunen met voorbeelden van gemeenten die geconfronteerd werden met ongeveer dezelfde gegevenheden, maar, erin geslaagd zijn hierop antwoorden te formuleren. Deze (voorbeeld-)gemeenten kunnen in de uiterste hoeken van Vlaanderen gelegen zijn. Het verzamelen van zulke gegevens is niet altijd eenvoudig en vraagt intens onderzoekswerk.

1.6. Uit het voorgaande zou een ruimtelijke analyse kunnen volgen. Hierbij mag men het geheel ook ruimer zien en verbindingen zoeken met (ruimtelijke) kenmerken uit de buurgemeenten. Dit hoofdstuk bevat eveneens een sterkte – zwakteanalyse.

1.7. Een voorlopige conclusie.

B

2. Richtinggevend gedeelte:

2.1. Een aanzet tot visievorming, bijvoorbeeld:

- Tremelo als een “groene woonhaven”.
- Tremelo als een raster van (zachte) verbindingen tussen de verschillende kernen. Baal en Ninde en tussen het noord- en zuidgedeelte.
- Tremelo als schakelruimte tussen de Meren, de Laakvallei en de Raambeekvallei.
- Tremelo als baken met woonparken en landschapsrelicten.

E

2.2. Uit visies worden dan de concepten opgebouwd, wat inhoudt dat verschillende visie-elementen worden verduidelijkt met eenvoudige grafische weergaven.

L

2.3. Uit de concepten de eigenlijke structuur voor wonen, mobiliteit, werken, ambacht, handel, groen/natuur: eerst per sector, dan samenvattend, globaal (= het ruimtelijk structuurplan).

3. Bindende bepalingen:

Uit het voorafgaande kan men eenvoudig de bindende bepalingen afleiden.

E

Om onze beweringen te staven voegden wij er onze opmerkingen bij, netjes geformuleerd in tabelvorm zoals voorgeschreven, namelijk de ‘het betreffende deel – het hoofdstuk – de pagina - de tekst – onze opmerkingen. Als tweede bijlage voegden er aan toe: *“De Kalvenne, een belegging met het oog op de toekomst!”*, een studie van Natuurpunt door Roelant Lauwers over de natuurkundige en landschappelijke waarde van de Kalvenne (131 pagina’s).

I

Een derde was een document dat het belang van de Kalvenne aantoonde als voor de waterhuishouding van Tremelo. In het voorstel wordt wel een kaart uit dit document gebruikt, maar er wordt niet naar verwezen. Het betreffende document is: *‘Toetsing aandachtsgebied Kalvenne (Tremelo)’* – opgesteld door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid / ABO (Adviesbureau voor Bodemonderzoek) – 18 maart 2011 (22 pagina’s).

De kaart met de erkende natuurreservaten in het voorstel was onjuist en daarom deden we er de correctie op de kaart in de kaartenbundel bij.

D

Alles samen een lijvige bundel van circa 170 pagina’s dat werd afgegeven als bezwaarschrift.

RESERVEATEN

Bolloheide

Problemen met het begrazingsproject.

Juist nu we voldoende grazers in de Bolloheide hebben krijgen we problemen.

In juli werden we drie keer opgebeld door de politie van de BRT-zone met de melding dat er schapen of geiten ontsnapt waren. Hoe dat kon. Door omvallende bomen was de afsluiting op verschillende plaatsen te laag geworden. Bovendien had iemand een grote bok bij de kudde gedumpt, door wie de geiten werden opgejaagd en over de afsluiting gingen. De bok droeg geen oormerken en werd verwijderd.

Een ander probleem, dat we al jaren kennen, is het voeren van de schapen en geiten door omwonenden. Zowat alle keukenafval wordt er gestort en ook brood, wat nefast kan zijn voor de dieren. Het is de bedoeling dat de grazers grazen, m.a.w. de grassen en de jonge boompjes eten.

Terugblik op het voorbije (succesvolle) schooljaar 2010 - 2011

Het schooljaar 2010-2011 is voorbij, tijd om een balans op te maken van de activiteiten, en die is over heel de lijn positief. Voor het eerst hebben we met ALLE scholen van Tremelo en Baal kunnen samenwerken en OVERAL werden we enthousiast ontvangen, zowel door de leerlingen als door het onderwijzend personeel.

Onder leiding van Gerd, de verantwoordelijke voor Educatie Oost Brabant, kregen de leerlingen van de 5de leerjaren van de 4 scholen door middel van een

1ste leerjaar Cocon: wandeling 7 april 2011

De Vrije Basisschool bouwt een takkenwal met natuurpunt (tekst 5^e leerjaar)

Weet je wat er gebeurde op dinsdag 24 mei 2011?

Wat? We hebben een takkenwal gebouwd.

Wie? Het hele vijfde leerjaar. Waar? In een Tremelo's bos aan Texas City.

Hoe deden we dit? Eerst een laag van een soort bamboe en dan een laag gedroogde takken.

Voor wie? De takkenwal is een prima thuis voor kleine dieren zoals vogels, ratten, hopelijk ga jij dit ook proberen want het is goed voor de natuur en super plezant!

power point presentatie les over de evolutie van de natuur en de invloed van de mens daarop.

Die theorie werd in de praktijk omgezet d.m.v. beheerswerken in onze natuurreservaten. Later konden de leerlingen tijdens een wandeling met eigen ogen zien welke invloed hun werk daar gehad heeft.

NP wandelde samen met de Coconklassen van het 1ste en het 2de leerjaar door onze natuurreservaten en deden we met het 5de leerjaar een natuurbeheerspel en de bouw van twee wilgenhutten.

Cocon bouwt iglo

E

We vertrokken op die heel warme dag naar het bos met Jan en Brigitte. We moesten kledij aan doen die ons goed beschermden tegen teken en andere beestjes, dus ook handschoenen. We hadden het dus dubbel zo warm. Toen we aankwamen konden we meteen beginnen met de wal te maken want de takken lagen al klaar voor ons. We waren met z'n 32 (31 leerlingen + juf Jill) dus ging het heel snel. Iedereen sleur-

de met takken en deden erg hun best. Toen de takkenwal klaar was waren de diertjes ook klaar om er hun huisje in te maken of in te schuilen! Het was een leuke dag!

Gelukkig konden we rekenen op de bereidwillige hulp van Bruno met zijn werkploeg, Danny, Noël, Bob, Walter en Louisa. Dank daarvoor.

Jan De Veuster en Brigitte Bott.

d

u

c

a

t

i

e

Poseren voor de takkenwal

Koestersoort

Dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

De volgende in de reeks van de koestersoorten van Tremelo is de dwergvleermuis, al is zij de meest voorkomende soort, toch koesteren!

De gewone dwergvleermuis is één van de kleinste Europese vleermuissoorten. De vacht is bruin: de bovenzijde kan verschillen van oranjebruin tot roestbruin tot kastanjebruin tot donkerbruin, de onderzijde is gelig tot grijsig bruin. Jonge en onvolwassen dieren zijn donkerder en grijziger van kleur. De snuit, oren en vleugels zijn zwartbruin. De oorschelp is kort, breed en driehoekig, met een afgeronde punt. De vleugels zijn smal en de tragus (Tragus is de wetenschappelijke benaming voor het stukje kraakbeen aan de voorzijde van het oor), voor de gehoorgang is kort en stomp. De dwergvleermuis wordt 36 tot 51 millimeter lang, met een spanwijdte van 180 tot 240 millimeter. De onderarm wordt 28 tot 40 millimeter lang. Hij weegt ongeveer 3,5 tot 8,5 gram.

Gedrag:

De kraamkolonies bevinden zich rond gebouwen en in rotsspleten, maar ook achter verkeersborden en in vleermuiskasten. In deze kraamkolonies bevinden zich gemiddeld tachtig dieren, maar dit getal kan tot duizend dieren oplopen. Ook ruige dwergvleermuizen en onvolwassen mannetjes kunnen zich in deze kolonies bevinden.

De dwergvleermuis overwintert in gebouwen en in bomen. Ze beginnen later aan hun winterslaap dan andere vleermuizen, pas in november of december. Ook 's winters laten ze zich nog vaak zien. Ze overwinteren zelden in grotten, alhoewel er kolonies van honderdduizenden dieren kunnen worden aangetroffen in een grot, bijvoorbeeld in Roemenië. Meestal overwinteren ze in gemengde groepjes van tien tot twintig dieren.

De dwergvleermuis is een nachtdier. Als hij overdag of in de winterslaap verstoord wordt, kan hij zich doodstil houden. De dwergvleermuis komt 2 tot 35 minuten na de zonsondergang tevoorschijn. De dwergvleermuis jaagt over water en weilanden, langs heggen en bosranden en bij lantaarnpalen. De vlucht is snel en trekkerig. De dwergvleermuis jaagt op kleine insecten, voornamelijk mugjes en schietmotten, maar ook motten en gaasvliegen. Ze vangen geregeld meer dan driehonderd insecten per nacht. Soms jagen ze in groepjes van tien tot twintig dieren. Afhankelijk

Bron Wikipedia

van het weer zijn ze acht uur achter elkaar op één plek aan het foerageren. Vrouwtjes met jongen keren vaker terug naar de verblijfplaats.

Voortplanting:

De paartijd duurt van augustus tot november. Al voor het begin van de paartijd beginnen de mannetjes een paarterritorium, die ze tijdens de paartijd verdedigen tegen andere mannetjes. De geluiden die ze dan produceren zijn voor mensen met een gevoelig gehoor hoorbaar. Tijdens de paartijd scheiden de mannetjes een sterke muskusgeur af. Deze geur lokt enkele vrouwtjes, niet meer dan tien, naar het territorium van een mannetje.

Na de paring bewaren de vrouwtjes het sperma in de baarmoeder. In april is de ovulatie en de bevruchting. Vanaf april en mei worden de kraamkolonies bevolkt en in juni en midden juli worden de jongen geboren, na

een draagtijd van 44 tot 80 dagen. De draagtijd is afhankelijk van het voedselaanbod: bij te weinig voedsel, raken de dieren in een soort "zomerslaap", waarmee de draagtijd wordt verlengd. Binnen een kraamkolonie gebeuren de worpen vrij synchroon, de meeste jongen worden binnen twee weken geboren. Er wordt één jong geboren, soms twee. De jongen hebben een roze rug en wegen 1 tot 1,4 gram. Na drie tot vijf dagen gaan de ogen open. Na drie weken kunnen de jongen vliegen en na zes weken al voor zichzelf foerageren, waarbij ze vaak

eerder dan de volwassen dieren uitvliegen. In deze periode worden de jongen ook gespeend. Na dertig dagen wegen de jongen 4 tot 4,3 gram.

Sommige vrouwtjes zijn na twee tot drie maanden geslachtsrijp, maar de meeste dieren pas na een jaar. De dwergvleermuis wordt gemiddeld vier jaar oud. De maximale leeftijd is 16 jaar.

Verspreiding:

Pipistrellus pipistrellus De dwergvleermuis komt vooral voor rond bebouwing, maar is te vinden in ieder habitat. Het is één van de meest voorkomende vleermuizen van Europa en de meest voorkomende in stedelijk gebied. Hij komt voor tot 2000 meter hoogte, in bijna geheel Europa, met uitzondering van IJsland en het noorden en midden van Scandinavië. Hij komt verder voor tot in Noordwest-Afrika, de Kaukasus en in Centraal-Azië oostwaarts tot China en Myanmar.

